

Csik Ádám Lajos (Károli Gáspár Református Egyetem, SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

A Munkásőrség Békés megyei tevékenysége az első évtizedben (1957–1968)

Az 1956-os forradalom és szabadságharc leverését követően, 1957-ben létrehozott új pártmilícia a megszilárduló kádári hatalom idején egy folyamatosan változó és alakuló rendszerben tevékenykedett annak egyik komponenseként. Az előadásom célkitűzése alapvetően az, hogy a Munkásőrség megyei szintű tevékenységét ismertessem az 1956–1968-as időszakban, benne azzal a folyamattal, amelyben az államhatalom és az MSZMP miként kívánta alkalmazni a forradalmat követően gyorsan felállított, eredetileg a párt hatalmát biztosítani hivatott milíciát. A téma fegyveres szervtörténeti vonala mellett olyan aspektusokkal is kíván foglalkozni, amelyek révén jobb betekintést kaphatunk a korszakban uralkodó ellenségképről. Emellett további szempontként felmerülhet, hogy egy megyében mire is lehetett alkalmazni egy efajta fegyveres szervet „békeidőben”, illetve a források alapján milyen korabeli társadalmi viszonyok, folyamatok életkörülmények leképeződése látható a szervezeten és annak állományán keresztül.

Csikós Gréta (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

Beszélyek és rokon – a Pesti Divatlap novellaanyagáról

A folyóiratkutatás hosszú időn keresztül a humán- és társadalomtudományok segédtudományaként szolgált, a kultúratudományi és digitális fordulatnak köszönhetően azonban interdiszciplináris tudományággá fejlődött. Az archívumok digitalizációja új kutatási technológiák mellett új kutatási kérdéseket és megközelítéseket is felvet: az angolszász környezetben bevetté vált Periodical Studies a folyóiratokat a maguk dinamikusságában igyekszik megragadni. Az előadás célja az 1840-es évek egyik meghatározó irodalmi divatlapja, a Pesti Divatlap 1847/1. féléve során megjelent novellák szisztematikus elemzése az angol módszertan használatával – az elbeszélésekben megjelenített helyszínek, szereplők és narratív mintázatok vizsgálata képezi kutatásom homlokterét – a félév lapszámait összefüggő tartalomfolyamként olvasva láthatóvá válik a hetilap dinamikája. A divatlap szépprózai szövegeit vizsgálva nemcsak arra kaphatunk választ, hogy mit olvasott a 19. század derekán élő magyar polgárság, hanem az utókor által kanonikusként számontartott szerzők műveinek elsődleges kontextusát is jobban megismerhetjük, ami hozzájárulhat az irodalmi kánonban elfoglalt helyük és szerepük árnyalásához.